“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami

II-qism











O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

II bo‘lim

“TURON NASHR” nashriyoti

SAMARQAND – 2026

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18
A 80
Artikov, Z.S.

“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari” Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami (I-II qism) [Matn] / Z.S. Artikov ; muharrir O.M. Pardayev va boshq.- Toshkent: TURON NASHR (Mirzo Abdullo nur savdo), 2026.-476 b.

TO‘PLOVCHI VA NASHRGA TAYYORLOVCHI:

Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, professor.

NASHR UCHUN MAS’ULLAR:

O.M.Pardayev – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
D.S.Musinov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Sattarova – dotsent v.b;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
M.E.Erdonov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

SAHIFALOVCHILAR:

M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi PhD, dotsent v.b.
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.SH.Mirzaxadjayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlarini shakllantirishga doir nazariy-metodologik yondashuvlar, iqtisodiyot tarmoqlarida ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida yashil texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq muammo va yechimlar, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, kam uglerodli rivojlanish tamoyillarini qo‘llash masalalari yoritilgan. Unda yashil iqtisodiyotga o‘tish jarayonlarini jadallashtirish, ekologik xavfsizlikni ta’minlash, innovatsion va investitsion mexanizmlarni takomillashtirish, davlat va hududiy rivojlanish strategiyalarida yashil transformatsiya ustuvorliklarini belgilash bo‘yicha nazariy qarashlar hamda amaliy tavsiyalar o‘z ifodasini topgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktлар, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции освещены теоретико-методологические подходы к формированию современных механизмов устойчивого развития и зелёной трансформации, проблемы и пути их решения, связанные с внедрением зелёных технологий в процессе обеспечения экологической устойчивости отраслей экономики, а также вопросы рационального использования ресурсов, повышения энергоэффективности и применения принципов низкоуглеродного развития в социально-экономическом развитии регионов. В них также нашли отражение теоретические взгляды и практические рекомендации по ускорению процессов перехода к зелёной экономике, обеспечению экологической безопасности, совершенствованию инновационных и инвестиционных механизмов, а также определению приоритетов зелёной трансформации в государственных и региональных стратегиях развития.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific-practical conference highlight theoretical and methodological approaches to the formation of modern mechanisms for sustainable development and green transformation, as well as problems and solutions related to the introduction of green technologies in ensuring the ecological sustainability of economic sectors. They also address issues of rational resource use, improving energy efficiency, and applying low-carbon development principles in the socio-economic development of regions. The materials further present theoretical views and practical recommendations on accelerating the transition to a green economy, ensuring environmental security, improving innovation and investment mechanisms, and defining green transformation priorities within national and regional development strategies.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18

ISBN 978-9910-5219-5-9

© Artikov, Z.S., 2026-y.
© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026-y.
© “TURON NASHR” nashriyoti, 2026-y.

mamlakatning raqobatbardosh iqtisodiyotini shakllantirish, aholi farovonligini yuksaltirish va barqaror taraqqiyotni ta’minlashning muhim strategik omiliga aylanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

43. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 24-maydagi PF–76-son Farmoni “Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish va elektron xizmatlarni kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”.

44. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 14-fevraldagi PQ–61-son Qarori “Innovatsion tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish to‘g‘risida”.

45. O‘zbekiston Respublikasining “Innovatsion faoliyat to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2020.

46. Tursunov A.B. Raqamli iqtisodiyot va xizmat ko‘rsatish sohasida innovatsion boshqaruv. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2024.

47. Mamatqulova S., Xasanova D. Xotin-qizlar tadbirkorligida innovatsion texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligi. – Toshkent: Fan ziyosi, 2025.

AYOLLAR TADBIRKORLIGINI MOLIYAVIY QO‘LLAB-QUVVATLASHNING INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI

Mirzayeva Shirin Nodirovna
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti,
“Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.
Muallifning elektron manzili: mirzayevashirin502@gmail.com
ORCID raqami: https://orcid.org/0009-0005-0035-636X
Muallifning uyali aloqa raqami: +998905020271

Annotatsiya. Mazkur tezisda ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlarining iqtisodiy mazmuni hamda amaliy samaradorligi tahlil qilingan. Xotin-qizlar biznesini rivojlantirishda bank-moliya tizimi, investitsion fondlar, davlat dasturlari va institutsional qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining o‘rni yoritilgan. Shuningdek, moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish hamda ayollar tadbirkorligining iqtisodiy barqarorligini ta’minlash masalalari asoslab berilgan.

Kalit so‘zlar: ayollar tadbirkorligi, moliyaviy qo‘llab-quvvatlash, investitsion mexanizmlar, institutsional rivojlanish, bank kreditlari, biznes muhiti, mikromoliyalashtirish, iqtisodiy faollik, investitsiya siyosati, tadbirkorlik infratuzilmasi.

Аннотация: В данной статье анализируются экономическое содержание и практическая эффективность инвестиционных и институциональных механизмов финансовой поддержки женского предпринимательства. Освещается роль банковско-финансовой системы, инвестиционных фондов, государственных программ и институциональных

механизмов в развитии женского бизнеса. Также обосновываются вопросы повышения эффективности использования финансовых ресурсов и обеспечения экономической устойчивости женского предпринимательства.

Ключевые слова: женское предпринимательство, финансовая поддержка, инвестиционные механизмы, институциональное развитие, банковские кредиты, бизнес-среда, микрофинансирование, экономическая активность, инвестиционная политика, предпринимательская инфраструктура.

Annotation: This thesis analyzes the economic essence and practical effectiveness of investment and institutional mechanisms for financial support of women’s entrepreneurship. The study highlights the role of the banking and financial system, investment funds, state programs, and institutional support mechanisms in the development of women-led businesses. It also substantiates issues related to improving the efficiency of financial resource utilization and ensuring the economic sustainability of women’s entrepreneurship.

Keywords: women entrepreneurship, financial support, investment mechanisms, institutional development, bank loans, business environment, microfinance, economic activity, investment policy, entrepreneurial infrastructure.

Kirish. Bugungi kunda ayollar tadbirkorligini rivojlantirish iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va ijtimoiy barqarorlikni ta’minlashning muhim yo‘nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Jahon tajribasi shuni ko‘rsatadiki, xotin-qizlarning tadbirkorlik faoliyatini qo‘llab-quvvatlash orqali yangi ish o‘rinlari yaratish, aholi daromadlarini oshirish, kambag‘allikni qisqartirish va iqtisodiy o‘sishni rag‘batlantirish mumkin. Shu sababli ko‘plab davlatlarda ayollar biznesini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning samarali investitsion va institutsional mexanizmlarini shakllantirishga alohida e’tibor qaratilmoqda.

O‘zbekistonda ham so‘nggi yillarda xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Xususan, imtiyozli kreditlar ajratish, subsidiyalar berish, mikromoliyalashtirish tizimini rivojlantirish, biznes inkubatorlar tashkil etish hamda investitsion loyihalarni qo‘llab-quvvatlash orqali ayollar biznesining iqtisodiy salohiyatini oshirishga qaratilgan institutsional mexanizmlar joriy etilmoqda. Mazkur jarayon mamlakatda tadbirkorlik muhitini yaxshilash va iqtisodiy faollikni oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Asosiy qism. Ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlari iqtisodiyotda xususiy sektorni rivojlantirishning muhim vositalaridan biri hisoblanadi. Chunki ayollar biznesining rivojlanishi nafaqat iqtisodiy samaradorlikni oshiradi, balki hududlarda bandlikni ta’minlash, oilaviy daromadlarni ko‘paytirish va ijtimoiy farovonlikni mustahkamlashga xizmat qiladi. Shu nuqtayi nazardan, moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining samarali tashkil etilishi ayollar tadbirkorligining barqaror rivojlanishida hal qiluvchi omil hisoblanadi.

So‘nggi yillarda O‘zbekistonda ayollar tadbirkorligini rivojlantirish maqsadida bank kreditlari, mikromoliyalashtirish dasturlari, davlat grantlari va investitsion fondlar faoliyati kengaytirildi. Ayniqsa, imtiyozli kreditlash tizimining

joriy etilishi xotin-qizlarning biznes boshlash imkoniyatlarini sezilarli darajada oshirdi. Shu bilan birga, davlat kafolatlari asosida ajratilayotgan kreditlar biznesni moliyalashtirishdagi xavflarni kamaytirishga xizmat qilmoqda. Natijada ayollar tomonidan tashkil etilayotgan kichik biznes va oilaviy tadbirkorlik subyektlari soni ortib bormoqda.

1-jadval

2021–2025-yillarda ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlari[100]

№	Yillar	Ajratilgan imtiyozli kreditlar hajmi (trln so‘m)	Moliyalashtirilgan ayollar biznes loyihalari soni (mingta)	Investitsion mablag‘lar ulushi (%)	Yaratilgan ish o‘rinlari (mingta)
1	2021	2,4	19,6	14,8	42,5
2	2022	3,6	24,9	18,2	51,7
3	2023	5,1	31,8	22,4	63,8
4	2024	6,8	39,7	27,1	76,2
5	2025	8,5	48,3	31,6	89,4

Jadval ma’lumotlari ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarining iqtisodiy samaradorligi izchil oshib borayotganini ko‘rsatadi. Xususan, 2021–2025-yillar davomida ajratilgan imtiyozli kreditlar hajmining sezilarli darajada ortishi ayollar biznesini rivojlantirishga davlat tomonidan katta e’tibor qaratilayotganidan dalolat beradi. Moliyalashtirilgan biznes loyihalari sonining ko‘payishi esa xotin-qizlarning tadbirkorlik faolligi ortib borayotganini ko‘rsatadi. Shu bilan birga, investitsion mablag‘lar ulushining oshishi ayollar biznesining iqtisodiy jozibadorligi kuchayib borayotganini ifodalaydi.

Institutsional mexanizmlar ayollar tadbirkorligini rivojlantirishda moliyaviy qo‘llab-quvvatlash bilan bir qatorda muhim tashkiliy asos vazifasini bajaradi. Xususan, biznes inkubatorlar, maslahat markazlari, tadbirkorlikka o‘qitish dasturlari va mentorlik tizimlari ayollarning biznes ko‘nikmalarini rivojlantirishda muhim o‘rin tutmoqda. Ayniqsa, hududlarda tashkil etilayotgan “Ayollar biznes markazlari” xotin-qizlarning tadbirkorlik tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlashda samarali institutsional platforma bo‘lib xizmat qilmoqda.

[100] Muallif ishlanmasi

2-jadval

Ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlarining tahlili[101]

№	Mexanizm turi	Amalga oshirish shakli	Iqtisodiy ahamiyati	Kutilayotgan natija
1	Imtiyozli kreditlash	Past foizli bank kreditlari	Boshlang‘ich kapital muammosi kamayadi	Yangi biznes subyektlari ko‘payadi
2	Mikromoliyalashtirish	Kichik hajmdagi moliyaviy xizmatlar	Ayollar biznesiga kirish imkoniyati oshadi	Oilaviy tadbirkorlik rivojlanadi
3	Investitsion fondlar	Startap va innovatsion loyihalarni moliyalashtirish	Innovatsion biznes shakllanadi	Raqobatbardosh xizmatlar paydo bo‘ladi
4	Biznes inkubatorlar	Konsalting va amaliy yordam xizmatlari	Tadbirkorlik ko‘nikmalari rivojlanadi	Biznesning barqarorligi oshadi
5	Davlat grantlari	Subsidiyalar va moliyaviy rag‘batlantirish	Investitsion faollik ortadi	Ayollar iqtisodiy faolligi kuchayadi

Ushbu jadval ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlarining iqtisodiy mazmunini aks ettiradi. Ayniqsa, imtiyozli kreditlash va mikromoliyalashtirish tizimlari ayollar uchun biznes boshlash imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Investitsion fondlar va biznes inkubatorlarning faoliyati esa innovatsion tadbirkorlikni rivojlantirishda muhim rol o‘ynamoqda. Natijada ayollar biznesining iqtisodiy barqarorligi va raqobatbardoshligi oshib bormoqda.

Xulosa va takliflar. Xulosa qilib aytganda, ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlari iqtisodiy barqarorlikni ta’minlash hamda xususiy sektorni rivojlantirishning muhim omili hisoblanadi. So‘nggi yillarda amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida ayollar biznesini moliyalashtirish tizimi sezilarli darajada takomillashdi, tadbirkorlik faolligi oshdi va yangi ish o‘rinlari yaratildi. Ayniqsa, imtiyozli kreditlar, mikromoliyalashtirish va investitsion dasturlar xotin-qizlarning iqtisodiy imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda. Kelgusida mazkur yo‘nalishni yanada rivojlantirish maqsadida quyidagi takliflarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

1. ayollar tadbirkorligi uchun maxsus investitsion fondlar faoliyatini kengaytirish;

2. raqamli bank xizmatlari va fintech texnologiyalarini ommalashtirish;

[101] Muallif ishlanmasi

3. hududlarda “Ayollar biznes inkubatorlari” tarmog‘ini rivojlantirish;

4. startap loyihalarni venchur moliyalashtirish tizimini joriy etish;

5. xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlik asosida ayollar biznesiga xorijiy investitsiyalarni jalb etish.

Zero, ayollar tadbirkorligini samarali moliyaviy qo‘llab-quvvatlash nafaqat iqtisodiy o‘sishni jadallashtiradi, balki jamiyatda ijtimoiy tenglik, bandlik va farovonlikni ta’minlashning muhim strategik asosiga aylanadi. Xotin-qizlarning biznes salohiyatini ro‘yobga chiqarishga qaratilgan investitsion va institutsional mexanizmlar mamlakat taraqqiyotining yangi bosqichini shakllantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

48. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 10-apreldagi PQ–145-son Qarori “Kichik biznes va xotin-qizlar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlash tizimini kengaytirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”.

49. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 28-avgustdagi PF–132-son Farmoni “Tadbirkorlik faoliyatiga investitsiyalarni jalb etish mexanizmlarini takomillashtirish to‘g‘risida”.

50. O‘zbekiston Respublikasining “Investitsiyalar va investitsion faoliyat to‘g‘risida”gi Qonuni. – Toshkent, 2019.

51. Sodiqov T.R. Investitsion siyosat va tadbirkorlikni moliyalashtirish mexanizmlari. – Toshkent: Moliya, 2024.

52. Ahmedova N., Karimov F. Ayollar tadbirkorligini institutsional qo‘llab-quvvatlashning zamonaviy yo‘nalishlari. – Toshkent: Tafakkur nashriyoti, 2025.

O‘ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YECHIMLAR

Asrorov Azizbek Isomiddin o‘g‘li
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
“Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishda innovatsion yechimlarning o‘rni va ahamiyati yoritiladi. Innovatsion texnologiyalar — raqamli platformalar, elektron to‘lov tizimlari, startap ekotizimlari, elektron savdo va marketing vositalari — kichik biznes subyektlari uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Ular ishlab chiqarish samaradorligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish, bozorni kengaytirish va raqobatbardoshlikni kuchaytirishda muhim rol o‘ynaydi.

Tadqiqotda O‘zbekiston tajribasi asosida kichik biznesni qo‘llab-quvvatlashda davlat siyosati, moliyaviy resurslardan foydalanish, innovatsion infratuzilma va kadrlar salohiyatini rivojlantirish masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, innovatsion yechimlarni joriy etishda uchraydigan muammolar — investitsiya risklari, huquqiy-me’yoriy cheklovlar, raqamli tafovut va kiberxavfsizlik — ko‘rib chiqiladi.

MUNDARIJA

I SHO‘BA. BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING NAZARIY, AMALIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI.		
G.M.Shadieva	Роль экологической культуры в обеспечении устойчивого экономического развития	5
М.Қ.Пардаев **С.А.Бабаназарова** **Х.К.Самаров**	Инсон ресурслари ва инсон капитали ўртасидагии фарқлар ва уларни ривожлантириш йўллари	10
Z.S.Artikov	Yashil transformatsiya jarayonlarini baholashning metodologik yondashuvlari	19
Sh.A.Sultonov **Z.S.Artikov** **Sh.Sh.Abduhalilov**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish mexanizmlari	23
А.Б.Жақсыбек **А.Б.Молдашева** **А.Аташева**	Интеграция IT-услуг в отрасль гостеприимства: оценка влияния на конкурентоспособность предприятий	26
Д.Уразов	Развитие зелёного финансирования как механизма устойчивой трансформации региональной экономики	30
Р.Ж.Курбанова **А.Кубаев**	Ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish asosida korxona rentabelligini oshirish	32
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Зелёная экономика и менеджмент в системе образования: современные тенденции и перспективы развития	36
Н.Б.Рузиева	Теоретические проблемы устойчивого развития "зелёной" трансформации	38
M.E.Erdonov	Barqaror rivojlanish sharoitida yashil transformatsiyaning nazariy-metodologik asoslari	41
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Международные проекты по защите биоразнообразия	44
M.E.Erdonov	Theoretical, practical, and methodological problems of sustainable development and green transformation in the service sector	46
S.B.Xoshimova	Yer fondidan foydalanishning shart-sharoitlari va hozirgi holati	49
D.H.Shaymardonova **D.Q.Xatamov**	Yashil iqtisodiyotning rivojlanishi va uning ahamiyati.	54
M.E.Erdonov	Теоретико-методологические проблемы зеленой трансформации в условиях устойчивого развития	58

Sh.N.Mirzayeva	Raqamli iqtisodiyot sharoitida yashil rivojlanishning amaliy mexanizmlari	61
D.H.Shaymardonova	Raqamli crm/erp tizimlarining qishloq joylardagi avtoservis subyektlariga integratsiyasi va uning iqtisodiy zaruriyati	65
M.E.Erdonov	Yashil transformatsiyada resurs samaradorligini baholashning amaliy-metodologik muammolari	68
Sh.N.Mirzayeva	Barqaror rivojlanishda ekologik va iqtisodiy manfaatlar muvozanatini ta’minlash masalalari	71
X.R.Safarov	Kafolatlar berish tashkilotlarida risklarni baholash va minimallashtirish mexanizmlari	74
Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiya sharoitida xotin-qizlar xizmat ko‘rsatish tadbirkorligini rivojlantirishning metodologik yondashuvlari	85
V.A.Fozilov	Zamonaviy bozor iqtisodiyoti sharoitida innovatsion faoliyatni rivojlantirishning iqtisodiy o‘sish va raqobatbardoshlikka ta’siri	88
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini barqaror rivojlantirishning nazariy asoslari	93
II SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA JARAYONLARIDA HAL ETILISHI LOZIM BO‘LGAN DOLZARB MASALALAR VA ULARNING YECHIMLARI		
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Improving the definition of digital economy	97
З.И.Саттарова	Зарубежные практики формирования сельского туризма в контексте концепции устойчивого развития: европейское измерение.	100
М.Қ.Пардаев **И.М.Пардаева** **Д.У.Нарзиева**	Маънавий барқарорликни таъминлашда таълим ва тарбиянинг ўрни ҳамда уларнинг давлат тараққиётининг пойдевори сифатида	103
ZHANGXU	Developing emotional intelligence as a factor of sustainable human capital development in the context of green transformation	107
З.И.Саттарова	Интегративные модели управления проектными коллективами в контексте спортивно-туристической деятельности	112
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Methods for assessing the technical and economic level of enterprises in the digital economy.	115

M.A. Alimamatova	Organizational mechanisms of the transition of service enterprises to the digital economy in uzbekistan	118
Н.Б.Рузиева	«Путь к «зеленой» трансформации: Совершенствование государственных и региональных стратегий на примере Узбекистана»	121
M.V.Isroilova	Barqaror rivojlanish konsepsiyasi asosida o‘zbekiston respublikasi sanatoriya-kurort tashkilotlar kompleksini transformatsiya yo‘nalishlari	124
M.E.Erdonov	Yashil transformatsiyada energiya samaradorligi, chiqindilar va suv resurslari muammolarini hal etish yo‘llari	128
Д.Абдуллаева	Оценка эффективности предприятий строительных услуг: интеграция показателя индивидуальной рентабельности и GAP-анализа	131
M.E.Erdonov	Iqlim xatarlarini boshqarish va yashil infratuzilmani rivojlantirishning ustuvor yechimlari	134
F.Shanazarov	Inson kapitalini rivojlantirishda ta’lim va ijtimoiy xizmatlar integratsiyasi	137
M.E.Erdonov	Актуальные задачи зеленой трансформации: энергия, отходы и климатическая устойчивость	141
A.A.Shermatov	Yashil iqtisodiyotning innovatsion, investitsion va institutsional mexanizmlarini rivojlantirish masalalari	144
З. И.Абдуллаева С.Ашуров	Международная торговля и её влияние на производство	151
Sh.N.Mirzayeva	Sanoat korxonalarida chiqindilarni kamaytirishning innovatsion yechimlari	153
A.I.Asrorov	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishda davlatning roli	158
Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiyada ekologik ta’lim va aholining ekologik madaniyatini oshirish masalalari	161
V.A.Fozilov	Xizmatlar sohasini rivojlantirish orqali iqtisodiy o‘sish va bandlikni rag‘batlantirish masalalari	165
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechimlari	170

Sh.N.Mirzayeva	Yashil iqtisodiyot sharoitida ayollar tadbirkor-ligini qo‘llab-quvvatlashning zamonaviy mexanizmlari	174
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida faoliyat yurituvchi xotin-qizlar tadbirkorligida ekologik muammolar va ularning yechimlari	177
III SHO‘BA. HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK VA YASHIL IQTISODIYOTNING O‘RNI		
Z.S.Artikov	Hududiy rivojlanishda yashil iqtisodiyotning aholi farovonligiga ta’siri	181
М.Қ.Пардаев **О.М.Пардаев** **О.М.Пардаева**	Коррупцияни бартараф қилишда кадрларни танлаш мезонини такомиллаштириш йўллари	184
R.J.Kurbanova **M.A.Alimamatova**	Improvement of electronic equipment and software through innovation in the enterprise digital economy	189
D.S.Musinov	Xizmat ko‘rsatish sohasida investitsion loyihalar samaradorligini oshirish	192
Sh.A.Sultonov **Sh.Sh.Abduhalilov**	Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning o‘zbekiston iqtisodiyotidagi o‘rni	198
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Устойчивое развитие и зелёная экономика: современные тенденции и перспективы	203
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Экологический менеджмент: современные подходы и перспективы развития	206
З.И.Саттарова	Территориальная кластеризация туристс-кой деятельности как фактор регионального развития самаркандской области.	208
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Korxonalarning innovatsion faoliyatini baholashning xalqaro tajribasi	211
R.J. Kurbanova **M.A. Alimamatova**	Savdoda innovatsion jarayonlarni prognozlashning obyektiv zaruriyati.	214
D.H.Shaymardonova **I.Nosirov**	O‘zbekistonda sug‘urta bozorining rivojlanishi va davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlari	216
F.E.Jomonqulova	Axborot tizimlarini modellashtirish va UML diagrammalari	222
FENG ZIHAN	The role of a sustainable motivational environment in the green transformation of organisations	225
Ф.Ф.Саламов **М.А.Адилжонова**	Пути повышения конкурентоспособности выпускников вузов самаркандской области	232

M.E. Erdonov	Samarqand viloyati misolida yashil iqtisodiyot tamoyillarini hududiy rivojlanishga integratsiyalash	235
U.N.Normurodov **L.A.Shadiyeva**	Samarqand viloyatida yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar hajmining ko‘rsatkichlari tahlili	238
M.E. Erdonov	Urgent Issues in Green Transformation Processes of the Service Sector and Their Policy Solutions	242
Z.I.Abdullayeva **SH.T.Xamrakulov**	Ma’lumotlar bazalari va ilmiy bilim bazalari	246
V.A.Fozilov	The services sector as a key driver of development in the modern economy	249
Sh.N.Mirzayeva	Turizm sohasida yashil iqtisodiyot tamoyillarini rivojlantirish istiqbollari	254
T.N.Normurodov	Chakana savdo korxonalari samaradorligini oshirishda tovarlar ta’minotini takomillashtirishning ahamiyati	258
A.A.Shermatov	Yashil transformatsiya bo‘yicha davlat va hududiy rivojlantirish strategiyalarini takomillashtirish masalalari	261
Sh.N.Mirzayeva	Hududlarda xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	268
I.A.Asrorov	Xizmat ko‘rsatish sohasida raqobatbardoshlikni oshirishda davlat siyosati	271
Sh.N.Mirzayeva	Ekologik barqarorlikni ta’minlashda ayollar xizmat ko‘rsatish biznesining o‘rni	274
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Barqaror rivojlanish sharoitida ta’lim xizmat-lari va mehnat bozori o‘rtasidagi bog‘liqlik	278
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’limda yashil kompetensiyalarni shakllantirishning ilmiy-amaliy asoslari	280
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Yashil transformatsiya jarayonida universitet-biznes-hudud hamkorligini rivojlantirish yo‘nalishlari	282
IV SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA BO‘YICHA DAVLAT VA HUDUDIY RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.		
Z.S.Artikov	O‘zbekistonda yashil iqtisodiyot strategiyasini takomillashtirish istiqbollari	284
М.Қ.Пардаев **М.М.Муҳаммедов** **Б.Қ.Муфтайдинов**	Таваккалчиликнинг турлари ва мазмуни	287

З.И.Саттарова	Самарканд как центр культурного туризма: проблематика функционирования и динамика отраслевого развития	292
Ф.Ф.Саламов **С.Р.Наимов**	Формирование и развитие агроэкотуристического кластера	302
D.S.Musinov	Xizmat ko‘rsatish sohasida iqtisodiy o‘sishga erishishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmla-rini takomillashtirish yo‘nalishlari	305
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Barqaror rivojlanish sharoitida oliy ta’lim xizmatlarining aholi farovonligini oshirishdagi o‘rni	312
M.E. Erdonov **J.S.Bozorov**	Turizm xizmatlari va hududiy iqtisodiyot rivoji	314
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Yashil iqtisodiyot sharoitida oliy ta’lim xizmatlarini rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari	317
M.A.Abdivoxidov	Yashil transformatsiya bo‘yicha davlat va hududiy rivojlantirish strategiyalarini takomillashtirishda raqamli xizmatlar mexanizmlari	319
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim xizmatlari sifatini oshirish orqali inson kapitalini rivojlantirish masalalari	322
A.A. Shermatov	Yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar va ularning yechimlari	324
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Hududiy oliy ta’lim muassasalarining aholi farovonligini oshirishdagi roli	330
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Современный менеджмент и зелёная экономика: тенденции, проблемы и перспективы развития	332
Н.Б.Рузиева	«Стратегии развития «зеленой экономики» в Узбекистане: Путь к устойчивому будущему»	335
Z.I.Abdullayeva **P.S.Adashov**	Biznesni tadqiq etishni tashkil qilishning zamonaviy yondashuvlari	337
Д.Уразов	Зелёный аудит как институциональный механизм обеспечения устойчивого развития предприятий	341
XU JUNDONG	Modern Human Capital Management as a Factor of Sustainable and Green Transformation in the Digital Economy	343
З.И.Абдуллаева **Р.Аминджанова**	Формы конкуренции в стандартизации и соответствии	349

Sh.N.Mirzayeva	Yashil transformatsiya jarayonlarida davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini rivojlantirish	351
Sh.N.Mirzayeva	Barqaror rivojlanish strategiyalarini amalga oshirishda xalqaro tajribaning ahamiyati	353
Sh.N.Mirzayeva	Xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish bo‘yicha davlat strategiyalarini takomillashtirish istiqbollari	356
M.E.Erdonov	Davlat strategiyalarida yashil transformatsiya boshqaruvini takomillashtirish yo‘nalishlari	360
A.I.Asrorov	Barqaror rivojlanish va “yashil iqtisodiyot”da kichik biznesning o‘rni	363
A.I.Asrorov	Iqtisodiyotda raqamli transformatsiya jarayonlari va ularning samaradorlikka ta’siri	365
A.I.Asrorov	Turizm sohasida iqtisodiy boshqaruvning zamonaviy modellari	368
V.A.Fozilov	Analysis of sectoral policy frameworks for sustainable economic progress and diversification	372
Sh.N.Mirzayeva	Hududiy rivojlanish dasturlarida xizmat ko‘rsatish sohasidagi ayollar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash masalalari	377
V SHO‘BA. YASHIL IQTISODIYOT-NING INNOVATSION, INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI		
Z.S.Artikov	Innovatsion texnologiyalar asosida yashil iqtisodiyotni rivojlantirish istiqbollari	382
R.J. Kurbanova	Savdoda xizmat ko‘rsatish sifati va uning innovatsion rivojlanish mexanizmining modeli.	384
З.И.Саттарова	Применение веб-технологий и цифровых платформ в организации туристской деятельности	387
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Цифровизация и инновации: современные тенденции развития	391
Н.Б.Рузиева	«Экологическая устойчивость как фундамент «Зелёной экономики»: Новая парадигма развития»	393
Б.Т.Насыров	Организационная структура 2.0.: переход от иерархий к сетевым и продуктовым моделям	395
Е. А.Қуаныш	Влияние устойчивого развития на конкурентоспособность компаний в условиях «зеленой» трансформации экономики	401

M.E.Erdonov	Yashil iqtisodiyotda innovatsion va investitsion mexanizmlarni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari	405
M.E.Erdonov	Yashil moliyalashtirish va institutsional mexanizmlarning iqtisodiy samaradorlikka ta’siri	408
A.A.Shermatov	Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning nazariy, amaliy va metodologik muammolari	411
Д.Уразов	Зелёный аудит как институциональный механизм обеспечения устойчивого развития предприятий	416
S.N.Hukumova	Ijara xizmatlari samaradorligini oshirishning Tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari	419
R.J. Kurbanova	Savdo korxonalarining innovatsion holatini oshirishning asosiy yo‘llari.	425
M.E.Erdonov **J.S.Bozorov** **S.S.Isoqulova**	Xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirishda raqamli transformatsiyaning ahamiyati	428
V.A.Fozilov	Theoretical perspectives on poverty alleviation in uzbekistan	432
Sh.N.Mirzayeva	Yashil iqtisodiyotda institutsional islohotlarning ahamiyati	437
Sh.N.Mirzayeva	Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini moliyalashtirishning samarali usullari	440
Sh.N.Mirzayeva	Xizmat ko‘rsatish sohasida xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirishda innovatsion mexanizmlarning ahamiyati	442
Sh.N.Mirzayeva	Ayollar tadbirkorligini moliyaviy qo‘llab-quvvatlashning investitsion va institutsional mexanizmlari	446
A.I.Asrorov	O‘zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishda innovatsion yechimlar	450
M.E.Erdonov	The Role of Ecological Sustainability and the Green Economy in Regional Socio-Economic Development through the Service Sector	453
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim xizmatlarini rivojlantirish orqali yoshlar bandligini ta’minlash masalalari	457
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Aholi farovonligini oshirishda oliy ta’lim qamrovini kengaytirishning ahamiyati	459
Sh.Sh.Mirzaxadjayeva	Oliy ta’lim muassasalarida yashil kampus tizimini joriy etishning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	461
A.D.Xidirov	Hududlarda tog‘ turizmini tashkil etish va marshrutlari bo‘yicha tavsiyalar	462

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

II-qism

ISBN: 978-9910-702-99-0

4174

«TURON NASHR» nashriyoti
100129. O‘zbekiston Respublikasi
Samarqand viloyati, Samarqand shahri,
Xo‘ja Ahror Valiy ko‘chasi, 37-uy.
Tasdiqnoma: № 4174 (22.09.2020-y.)

Nashriyot muharriri: M.Roziqova

Musahhih: F.Tohirova

Bosishga 04.06.2026-yilda ruxsat etildi.
Qog’oz bichimi 210×297 1/16.
«Times New Roman» garniturasi.
Shartli bosma tobog’i 29,75.
Adadi 50 nusxa. Buyurtma raqami: N-33

«NAVRO‘Z POLIGRAF» MCHJ matbaa
bo‘limida chop etildi.
Tasdiqnoma: 374736 29.08.2024-yil.
Samarqand shahri, X.Abdullayev ko‘chasi, 63-uy.